

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.07.1992, sp. zn. 1 To 33/92, ECLI:CZ:NS:1992:1.TO.33.1992.1

Číslo: 3/1993

Právní věta: Pro výklad pojmu škoda nikoli nepatrná a dalších pojmů uvedených v ustanovení § 89 odst. 14 tr. zák. je i po účinnosti nařízení vlády ČSFR č. 53/1992 Sb. rozhodující výše nejnižší měsíční mzdy 2000 Kčs stanovená v § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 15.07.1992

Spisová značka: 1 To 33/92

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Škoda v trestním právu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 14

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti krajského prokurátora v Praze Nejvyšší soud ČR zrušil usnesení krajského soudu v Praze z 9. června 1992 sp. zn. 2 T 14/92 a tomuto soudu přikázal, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Krajský prokurátor podal na V. S. u krajského soudu v Praze obžalobu, v níž ho viní ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. Tohoto trestného činu se obviněný měl dopustit osmi útoky v době od 21. září 1990 do konce července 1991 tak, že pod různými nepravdivými záminkami s vědomím, že peněžní částky nebude moci zaplatit, si půjčoval od různých osob peníze v celkové sumě 535 615 Kčs.

Krajský soud v řízení o předběžném projednání obžaloby rozhodl usnesením ze dne 9. června 1992, sp. zn. 2 T 14/92. Podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. postoupil uvedenou trestní věc k projednání a rozhodnutí okresnímu soudu v Kladně s tím, že k jejímu projednání a rozhodnutí krajský soud není věcně příslušný. Současně krajský soud podle § 192 tr. ř. rozhodl tak, že obviněného ponechal ve vazbě, neboť důvody uvedené v § 67 písm. a), b), c) tr. ř. trvají.

Krajský soud v napadeném usnesení vycházel z toho, že podle § 89 odst. 14 tr. zák. se škodou velkého rozsahu rozumí dvousetpadesátinásobek nejnižší měsíční mzdy stanovené obecně závaznými právními předpisy. Za uvedený obecně závazný předpis považoval nařízení vlády ČSFR o minimální

mzdě č. 53/1992 Sb., kde se minimální mzda stanoví částkou 2 200 Kčs. Dvoustpadesátinásobek této nejnižší měsíční mzdy potom činí 550 000 Kčs. Jestliže tedy obviněný způsobil škodu ve výši 535 615 Kčs, nejde o škodu velkého rozsahu ve smyslu znaku trestného činu podvodu podle § 250 odst. 4 tr. zák., nýbrž skutek obviněného by mohl být kvalifikován pouze jako tentýž trestný čin podle § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák., za který je možno uložit trest odnětí svobody od dvou do osmi let. K projednání a k rozhodnutí o tomto trestném činu není pak podle § 17 tr. ř. příslušný krajský soud. Věc proto postoupil okresnímu soudu v Kladně jako soudu příslušnému.

Proti právě uvedenému usnesení krajského soudu podal v zákonné lhůtě stížnost krajský prokurátor v Praze. V ní uvádí, že při posuzování nejnižší měsíční mzdy stanovené obecně závazným právním předpisem měl krajský soud správně vycházet z nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb. jako ze speciálního předpisu pro účely trestního zákona. Podle tohoto předpisu je nejnižší měsíční mzda stanovena částkou 2 000 Kčs, dvoustpadesátinásobek této částky činí 500 000 Kčs; jestliže tedy obviněný způsobil škodu 535 615 Kčs, spáchal trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. s trestní sazbou od pěti do dvanácti let, k jehož projednání a rozhodnutí je podle § 17 odst. 1 tr. ř. příslušný krajský soud v Praze. Krajský prokurátor proto navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky napadené usnesení krajského soudu v Praze zrušil a aby soudu I. stupně uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Stížnost proti výroku, jímž bylo rozhodnuto o ponechání obviněného ve vazbě, podána nebyla.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal napadené usnesení i řízení, jež mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná.

Jak již naznačeno podstatou řešeného problému je určit, z kterého právního předpisu je třeba vycházet při posuzování nejnižší měsíční mzdy jako základu pro výpočet škody velkého rozsahu podle § 89 odst. 14 tr. zák. Krajský soud argumentuje tím, že po vydání zák. č. 175/1990 Sb., který citované pravidlo § 89 odst. 14 tr. zák. do trestního zákona zavedl, bylo vydáno nařízení vlády ČSFR č. 258/1990 Sb., které stanovilo nejnižší měsíční mzdu pro účely trestního zákona na částku 1 600 Kčs. Toto vládní nařízení bylo vydáno proto, aby se novela trestního zákona č. 175/1990 Sb. v praxi mohla vůbec aplikovat. To plynulo též ze současné účinnosti uvedeného vládního nařízení a zákona č. 175/1990 Sb., stanovené u obou předpisů na 1. červenec 1990. Dne 25. března 1991 nabylo účinnosti nařízení vlády ČSFR č. 99/1991 Sb. o stanovení minimální mzdy, které v § 2 stanovilo minimální mzdu pro pracovníky odměňované podle mzdových tarifů na částku 2 000 Kčs. Za stavu, kdy vedle sebe existovaly dva právní předpisy upravující minimální mzdu, bylo nutné vycházet z úpravy pozdější, která byla pro pachatele příznivější a vystihovala i záměr zákonodárce upravit v ust. § 89 odst. 14 zák. jednotlivá kritéria pro vyjádření výše škody v závislosti na vývoji mezd a míře inflace. V této souvislosti se krajský soud rovněž odvolává na judikaturu Nejvyššího soudu ČR z uvedené doby.

Potud jsou úvahy krajského soudu správné, pochybení je však v tom, že zmíněnou zásadu o platnosti pozdějšího právního předpisu krajský soud mechanicky aplikuje i na další, později vydaná vládní nařízení č. 464/1991 Sb. a č. 53/1992 Sb. S účinností od 29.11.1991 platí nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb. o stanovení nejnižší měsíční mzdy pro účely trestního zákona, které v ust. § 1 stanoví, že pro účely trestního zákona se za nejnižší měsíční mzdu považuje částka 2 000 Kčs. Tento předpis byl vydán v době, kdy platilo již zmíněné vládní nařízení č. 99/1991 Sb. určující, ovšem pro účely pracovněprávní, minimální mzdu pro pracovníky odměňované podle mzdových tarifů na stejnou částku, tedy na 2 000 Kčs. Již z toho je možno odvodit, že pokud by měl pro oblast pracovněprávní i pro účely trestního zákona platit stejný režim pro určení pojmu nejnižší měsíční mzda, bylo by vydání vládního nařízení č. 464/1991 Sb. nadbytečné. V této souvislosti se ukazuje, že použití pojmu nejnižší měsíční mzda pro účely trestního zákona (tedy ve vl. nař. č. 258/1990 Sb. a č. 464/1991 Sb.) oproti pojmu minimální mzda (užitého v předpisech pro oblast pracovněprávní, tedy ve vl. nař. č. 99/1991 Sb. a 53/1992 Sb.) není legislativní nepřesností, ale záměrem odlišit též terminologicky předpisy pro

obě oblasti.

Názoru zaujatému v usnesení krajského soudu dále odporuje, že nařízení vlády č. 464/1991 Sb. obsahuje též ust. § 2, v němž stanoví, že se zrušuje předchozí nařízení vlády ČSFR č. 258/1990 Sb. o stanovení nejnižší měsíční mzdy pro účely trestního zákona. Z této derogační klauzule, jak na to též správně upozorňuje stěžovatel, vyplývá, že nový předpis vl. nař. č. 464/1991 Sb. ruší pouze předchozí předpis týkající se nejnižší měsíční mzdy pro účely trestního zákona a nedotýká se nijak vl. nař. č. 99/1991 Sb. o minimální mzdě pro účely pracovněprávní, jak by tomu mělo být, pokud by záměrem vl. nař. č. 464/1991 Sb. bylo upravovat jednotně pojem nejnižší měsíční mzdy pro obě právní oblasti. Obdobně nejnovější vl. nař. č. 53/1992 Sb. o minimální mzdě v ust. § 7 zrušuje pouze vl. nař. č. 99/1991 Sb. o stanovení minimální mzdy, nikoliv předchozí vl. nař. č. 464/1991 Sb. o stanovení nejnižší měsíční mzdy pro účely trestního zákona.

Z těchto úvah proto vyplývá, že při určení škody velkého rozsahu podle § 89 odst. 14 tr. zák. je v současné době nutno vycházet z nařízení vlády č. 464/1991 Sb., které nejnižší měsíční mzdu pro účely trestního zákona stanoví na částku 2 000 Kčs, nikoli zvl. nař. č. 53/1992 Sb., o minimální mzdě, stanovící tuto mzdu na 2 200 Kčs. Předpis č. 464/1991 Sb. je speciálním předpisem pro oblast trestního práva, na který se odvolává zák. č. 175/1990 Sb., a vl. nař. č. 53/1992 Sb. pro oblast trestního práva v tomto případě použít nelze. Proto škodou velkého rozsahu ve smyslu ust. § 89 odst. 14 tr. zák. je škoda ve výši 500 000 Kčs a čin obviněného, který je stíhán pro způsobení škody ve výši 535 615 Kčs, po formální stránce naplňuje znaky trestného činu podvodu též podle § 250 odst. 4 tr. zák., k jehož projednání a rozhodnutí je příslušný krajský soud v Praze. Z těchto důvodů Nejvyšší soud České republiky napadené usnesení krajského soudu v Praze ze dne 9. června 1992 sp. zn. 2 T 14/92 podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil a krajskému soudu v Praze přikázal, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Zároveň Nejvyšší soud České republiky zjistil, že důvody vazby obviněného V. S. podle § 67 písm. a), b), c) tr. ř. i nadále trvají.